КОДЕКС ЧЕСТІ
Карпатського національного університету імені Василя Стефаника

м. Івано-Франківськ
2026 рік

ПЕРЕДМОВА

1. ВНЕСЕНО	Комісією з питань етики та академічної доброчесності Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.
2. РОЗРОБНИК	Робоча група з удосконалення локального регулювання системи забезпечення академічної доброчесності (Наказ ректора від 09.07.2026 № 941).
3. ПОГОДЖЕНО	Засіданням команди Студентського сенату Карпатського національного університету імені Василя Стефаника, протокол від «28» липня 2026 р. №7; Радою з науково-дослідної роботи студентів, аспірантів та молодих вчених Карпатського національного університету імені Василя Стефаника (Наукове товариство студентів (курсантів, слухачів), аспірантів, докторантів і молодих вчених), протокол від «28» липня 2026 р. № 8
4. РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО	Приймальною комісією Карпатського національного університету імені Василя Стефаника (в частині делегування повноважень Вченої Ради університету у літній період протокол ВР КНУВС від 24 червня 2026 року №12) протокол від «30» липня 2026 р. №10
5. ЗАТВЕРДЖЕНО	Конференцією трудового колективу Карпатського національного університету імені Василя Стефаника, протокол від «31» серпня 2026 р. № 02.
6. ВВЕДЕНО В ДІЮ	Наказом т.в.о ректора Карпатського національного університету імені Василя Стефаника від «21» вересня 2026 р. № 1249.
7. УПРОВАДЖЕНО НА ЗАМІНУ	Кодексу честі Карпатського національного університету імені Василя Стефаника (редакція 6), введеного в дію наказом ректора від 06 лютого 2026 р. № 179.

© Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2026

Усі права на цей документ належать
Карпатському національному університету імені Василя Стефаника.
Будь-яке копіювання, відтворення чи поширення змісту документа (повністю або частково) без офіційного дозволу університету заборонено.

ЗМІСТ

Розділ І. Загальні положення …… 4
Розділ ІІ. Правила поведінки здобувачів освіти і працівників Карпатського національного університету імені Василя Стефаника …… 6
Розділ ІІІ. Розгляд питань дотримання Кодексу …… 9
Розділ ІV. Прикінцеві положення ……9
Довідка про зміни, внесені порівняно з редакцією 6 ……... 11

РОЗДІЛ І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Кодекс честі Карпатського національного університету імені Василя Стефаника (далі - Кодекс) встановлює загальні морально-етичні принципи та правила поведінки осіб, що навчаються та працюють в Університеті, якими вони мають керуватись у своїй діяльності.

1.2. Кодекс створено на підставі Закону України «Про освіту», Закону України «Про вищу освіту», Закону України «Про академічну доброчесність», інших актів законодавства та Статуту Карпатського національного університету імені Василя Стефаника, на засадах тривалої вітчизняної освітянської традиції, сучасного українського та міжнародного досвіду утвердження академічної культури.

1.3. Кодекс не регулює питань академічної доброчесності. Цінності, принципи і правила академічної доброчесності, внутрішня політика її формування, забезпечення та популяризації і заходи формування культури академічної доброчесності визначаються Кодексом академічної доброчесності Університету; складові та суб'єкти системи, види порушень академічної доброчесності та виключний перелік санкцій - Положенням про систему забезпечення академічної доброчесності Університету; процедура розгляду повідомлень про порушення академічної доброчесності, застосування заходів реагування та оскарження - Положенням про порядок розгляду повідомлень про порушення академічної доброчесності, застосування заходів реагування та оскарження.

У разі суперечності між положеннями Кодексу і нормами Закону України «Про академічну доброчесність» застосовуються норми зазначеного Закону.

1.4. Університет прагне створити середовище, яке сприяє навчанню, науковій роботі, впровадженню інновацій, інтелектуальному розвитку здобувачів освіти і працівників, підтримці особливої академічної культури взаємовідносин. Кожен член університетської громади, дотримуючись норм цього Кодексу, робить свій внесок у розвиток всього Університету, зміцнення його іміджу і ділової репутації.

1.5. Кодекс честі є переліком настанов та цінностей, дотримання яких представниками громади Карпатського національного університету імені Василя Стефаника є необхідним як на території Університету, так і поза ним.

1.6. Загальними принципами поведінки члена університетської громади є:

Принцип особистого прикладу. Утвердження гуманістичних цінностей та ідеалу в міжособистісних відносинах можливе тільки за умови власного

особистого прикладу як найкращого методу виховання та вдосконалення системи суспільних відносин.

Принцип відповідальності. Здобувачі освіти та працівники Університету зобов'язані брати на себе відповідальність за результати своєї діяльності і повинні виконувати взяті на себе обіцянки та зобов'язання. Бути відповідальним - це протистояти ганебним вчинкам, негативному впливу інших осіб і слугувати прикладом для інших.

Принцип справедливості. У взаємовідносинах між членами університетської громади важливим є неупереджене ставлення один до одного, правильне й об'єктивне оцінювання результатів навчальної, дослідницької чи трудової діяльності.

Принцип сміливості. Переведення цінностей та ідей, проголошених цим Кодексом, зі слів у дії вимагає самовіддачі, рішучості і сміливості, готовності вистояти супроти тиску. Сміливість - це не відсутність страху, а здатність діяти згідно зі своїми переконаннями, незважаючи на страх.

Принцип академічної свободи. Член університетської громади вільний у виборі об'єктів та методів досліджень, може висловлювати і поширювати будь-які ідеї та погляди, критикувати ідеї, погляди та діяльність інших. Обмеженням академічної свободи є чинне законодавство та професійна етика. Дискримінація та зведення рахунків у зв'язку з критичними чи контроверсійними висловлюваннями неприпустимі.

Принцип взаємоповаги. Повага в університетському середовищі має бути взаємна і вимагає виявлення її як до себе, так і до інших, незалежно від віку, статі, статусу. Варто поважати й цінувати різноманітні, а іноді й протилежні, думки та ідеї. Особа, яка навчається, розглядається як незалежна особистість і партнер, а не тільки як об'єкт педагогічної діяльності.

Принцип прозорості. З метою уникнення зловживань посадовим становищем виборними чи призначеними представниками університетської громади необхідно, щоб усі процедури, які стосуються освітньої, науково-дослідницької, господарської та фінансової діяльності, були прозорими і нескладними, а на вимогу членів університетської громади їм надавалась будь-яка інформація щодо діяльності Університету, крім тієї, доступ до якої обмежено законодавством.

Принцип взаємної довіри. Клімат довіри заохочує вільний обмін ідеями та інформацією в університетському середовищі, сприяє співпраці, вільному продукуванню нових ідей, без остраху, що результати діяльності можуть вкрасти, кар'єру спаплюжити, а репутацію підірвати.

Принцип партнерства та взаємодопомоги. З метою підвищення якості навчальних та дослідницьких результатів представники університетської громади орієнтуються на суб'єкт-суб'єктну або партнерську взаємодію.

Принцип компетентності й професіоналізму. Здобувачі освіти та працівники Університету зобов'язані підтримувати найвищий рівень компетентності у своїй роботі та навчанні. Імперативом є постійне підвищення ними свого освітнього і наукового рівня як форми здійснення принципу «від освіти на все життя до освіти протягом усього життя».

Принцип безпеки та добробуту. Здобувачі освіти та працівники Університету повинні піклуватися про безпеку та добробут членів університетської громади, забезпечувати сприятливі умови для роботи здобувачів освіти і викладачів з особливими потребами. Будь-яка діяльність здобувачів освіти і працівників Університету не повинна завдавати шкоди здоров'ю, життю та майну будь-кого загалом та членів університетської громади зокрема.

Принцип законності. У своїй діяльності члени університетської громади суворо дотримуються приписів законів, а також стимулюють інших поважати закон та неупереджено застосовувати його вимоги. Дотримання вищезазначених принципів має бути справою честі всіх без винятку членів університетської спільноти.

1.7. Кодекс оприлюднюється на офіційному вебсайті Університету.

РОЗДІЛ ІІ. ПРАВИЛА ПОВЕДІНКИ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ І ПРАЦІВНИКІВ КАРПАТСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА

2.1. Гідним, доброчесним для здобувачів освіти і працівників Університету є:

вірити у власний розум та здібності;

поважати честь, гідність та особисту недоторканість особи, незважаючи на її стать, вік, матеріальний стан, соціальне становище, расову приналежність, релігійні та політичні переконання;

дотримуватися вимог законодавства України та внутрішніх нормативних документів Університету, не вчиняти правопорушень і не сприяти умисно їхньому скоєнню іншими особами;

дотримуватися загальноприйнятих морально-етичних норм та правил поведінки;

відповідально ставитись до своїх обов'язків, вчасно та добросовісно виконувати необхідні навчальні, дослідницькі завдання та роботу;

своєю діяльністю сприяти збереженню та примноженню славних традицій Університету;

вшановувати та вивчати минуле, сучасне і перспективи Університету, творчі здобутки його визначних вчених, педагогів, випускників, які вписали яскраві сторінки у літопис вітчизняної та світової освіти, науки і техніки;

сприяти розвитку позитивної репутації Університету;

сприяти попередженню й викоріненню порушень норм цього Кодексу під час навчально-виховної та науково-інноваційної діяльності;

сприяти створенню та розвиткові партнерських відносин між викладачами і здобувачами освіти Університету;

вести здоровий та активний спосіб життя, дотримуватись правил особистої гігієни, бути охайним і акуратним;

підтримувати атмосферу довіри, взаємної відповідальності та допомоги в університетській спільноті;

допомагати здобувачам освіти та співробітникам Університету, що опинилися у складних життєвих обставинах;

підтримувати чистоту і порядок на території Університету, дбайливо ставитись до майна та ресурсів Університету;

підвищувати престиж Університету шляхом власних досягнень у навчанні, науці, спорті, студентській художній творчості тощо;

запобігати випадкам використання службового становища в особистих інтересах;

піклуватися про чистоту своєї мови та мови своїх колег.

Дотримання цінностей, принципів і правил академічної доброчесності є обов’язком кожного здобувача освіти і працівника Університету; зміст цього обов’язку визначено Кодексом академічної доброчесності Університету і цим Кодексом не визначається.

2.2. Неприйнятним для працівників та здобувачів освіти Університету є:

порушення норм моралі, що включає негідну поведінку в громадських місцях;

вживання, виготовлення й поширення наркотичних речовин, розпивання алкогольних напоїв та куріння в громадських місцях;

участь в азартних іграх на робочому місці;

використання службових і родинних зв’язків з метою отримання нечесної переваги в навчальній, науковій чи трудовій діяльності;

участь у будь-якій діяльності, що пов’язана з обманом, нечесністю; підробкою та використанням підроблених документів, що мають відношення до навчання чи посадового становища в Університеті;

перевищення повноважень під час навчання, трудової діяльності або проведення наукових досліджень;

запізнення або пропуски навчальних занять чи роботи без поважної на то причини;

поширення неправдивої та компрометуючої інформації про здобувачів освіти, викладачів і працівників;

розповсюдження негативних чуток про Університет, працівників і здобувачів освіти;

завдавання шкоди матеріальним цінностям, а також матеріально-технічній базі Університету;

недотримання правил співжиття на території Університету, що заважає іншим особам;

вчинення дій, що перешкоджають здійсненню навчального чи науково-дослідницького процесу;

порушення академічної доброчесності - види порушень академічної доброчесності, санкції за них, порядок і процедури їх розгляду визначені Законом України «Про академічну доброчесність» і внутрішніми актами системи забезпечення академічної доброчесності Університету.

РОЗДІЛ ІІІ. РОЗГЛЯД ПИТАНЬ ДОТРИМАННЯ КОДЕКСУ

3.1. Питання дотримання норм цього Кодексу, крім питань академічної доброчесності, розглядає Комісія з питань етики та академічної доброчесності Університету за спрощеною процедурою, визначеною Положенням про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Карпатського національного університету імені Василя Стефаника. Порядок розгляду повідомлень про порушення академічної доброчесності до розгляду таких питань не застосовується.

3.2. За результатами розгляду Комісія ухвалює рішення, що має рекомендаційний характер і оформлюється як пропозиція ректорові Університету, деканові факультету або директорові навчально-наукового інституту.

3.3. У разі виявлення під час розгляду ознак порушення академічної доброчесності Комісія зупиняє поточний розгляд і розглядає чи передає матеріали для розгляду іншому уповноваженому органу чи уповноваженій особі в порядку, визначеному Положенням про порядок розгляду повідомлень про порушення академічної доброчесності, застосування заходів реагування та оскарження.

3.4. Порушення норм цього Кодексу може мати наслідком застосування заходів дисциплінарного характеру в порядку, встановленому законодавством про працю та про освіту.

РОЗДІЛ ІV. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

4.1. Члени університетської громади зобов’язані знати Кодекс честі Карпатського національного університету імені Василя Стефаника. Незнання або нерозуміння норм цього Кодексу саме собою не є виправданням неетичної поведінки.

4.2. Кодекс схвалюється Вченою радою Університету, затверджується Конференцією трудового колективу Університету і вводиться в дію наказом ректора Університету.

4.3. Зміни та доповнення до Кодексу вносяться за поданням Вченої ради Університету, Студентського сенату Університету, Комісії з питань етики та академічної доброчесності Університету, Первинної профспілкової організації працівників Університету, Профспілкової організації студентів та аспірантів Університету. Зміни та доповнення схвалюються Вченою радою Університету і затверджуються Конференцією трудового колективу Університету.

4.4. Форми декларацій про дотримання академічної доброчесності здобувачем освіти і працівником визначено Кодексом академічної доброчесності Університету.

4.5. Кодекс набирає чинності з дня введення його в дію наказом ректора Університету. З набранням чинності цим Кодексом Кодекс честі Карпатського національного університету імені Василя Стефаника (редакція 6), введений в дію наказом ректора від 06 лютого 2026 р. № 179, втрачає чинність.

ДОВІДКА ПРО ЗМІНИ, ВНЕСЕНІ ПОРІВНЯНО З РЕДАКЦІЄЮ 6

Довідка не є частиною Кодексу, має інформаційний характер щодо пропонованих змін, подається Вченій раді разом із проєктом і вилучається після затвердження у новій редакції

Кольорове кодування: рожевий - вилучено; оранжевий - змінено; блакитний - нове або збережене без змін.

№	Структурний елемент редакції 6	Зміна	Підстава
1	П. 1.2 (джерела Кодексу)	Уточнено: слова «запобігання академічній нечесності» замінено словами «утвердження академічної культури»; додано застереження про розмежування з Кодексом академічної доброчесності	Розмежування предметів регулювання
2	-	Додано новий п. 1.3 - розмежування з Кодексом академічної доброчесності Університету та іншими актами системи	Розмежування предметів регулювання
3	П. 1.5, абзац «Принцип академічної доброчесності»	ВИЛУЧЕНО повністю	Переходить до Кодексу академічної доброчесності
4	П. 1.5, абзаци «Принцип особистого прикладу», «Принцип сміливості»	Збережено; згадки про академічну доброчесність замінено згадками про цінності цього Кодексу	Розмежування предметів регулювання
5	П. 1.5, інші абзаци	Збережено без змін	-
6	П. 2.1, абзац «дотримуватися академічної доброчесності, що, зокрема, також передбачає…» з шістьма підпунктами	ВИЛУЧЕНО повністю	Відтворює скасовану ч. 3 ст. 42 Закону України «Про освіту»; замінено статтями 5 - 8 Закону і Кодексом академічної доброчесності
7	П. 2.1, абзаци про самостійне виконання завдань, повагу до права інтелектуальної власності, посилання на джерела, санкціоновану допомогу, вказування колегам на неприпустимість порушень	ВИЛУЧЕНО (п’ять абзаців)	Правила академічної доброчесності - статті 5 - 8 Закону і Кодекс академічної доброчесності

8	П. 2.1, абзац «сприяти попередженню й викоріненню різних видів порушень…»	Збережено з уточненням: «порушень норм цього Кодексу»	Розмежування предметів регулювання
9	П. 2.1	Додано завершальний абзац - відсилання до Кодексу академічної доброчесності	Збереження загального обов’язку без дублювання
10	П. 2.2, абзац «порушення академічної доброчесності»	Збережено з відсиланням до порядку, визначеного актами системи	Ч. 3 ст. 17 Закону
11	П. 2.3 (перелік порушень академічної доброчесності)	ВИЛУЧЕНО повністю; замінено відсиланням до Закону і Положення про систему забезпечення академічної доброчесності	Перелік відтворює скасовану ч. 4 ст. 42 Закону України «Про освіту» і суперечить ст. 18 Закону
12	Розділ III «Академічна відповідальність» (пп. 3.1 - 3.3)	ВИЛУЧЕНО повністю	Види санкцій - виключно стаття 22 Закону і Положення про систему забезпечення академічної доброчесності (ч. 8 ст. 22)
13	Розділ IV «Комісія з питань етики та академічної доброчесності» (пп. 4.1 - 4.4)	ВИЛУЧЕНО; замінено новим розділом III з відсиланням до Положення про Комісію	Абз. 5 ч. 2 ст. 12 Закону; норма старої редакції про анонімні скарги суперечить ст. 37 Закону
14	-	Додано новий розділ III «Розгляд питань дотримання Кодексу» (пп. 3.1 - 3.4)	Рішення Кроку 1 від 26.07.2026, п. А.5
15	П. 5.2 («санкції як академічного, так і дисциплінарного характеру»)	ЗМІНЕНО: академічна відповідальність цим Кодексом не встановлюється; можливі лише заходи дисциплінарного характеру у порядку законодавства	Ч. 3 ст. 17, ч. 1 ст. 21, ч. 8 ст. 22 Закону
16	Пп. 5.3 - 5.4 (затвердження і зміни)	ЗМІНЕНО: чітко розмежовано схвалення Вченою радою і затвердження Конференцією трудового колективу	Усунення двозначності чинної редакції
17	Додатки 1 і 2 (декларації)	ВИЛУЧЕНО; форми декларацій визначено Кодексом академічної доброчесності	Кодекс академічної доброчесності